

LÉTAJÍCÍ PŘÁNÍ

Téma: Létaující přání

Vypracoval: kpt. Bc. Radek Kislinger

Zadání úkolu

Zpracovat statistická data o "létaujících přáních" z HZS krajů. Na základě dat a shromážděných poznatků o těchto výrobcích vypracovat textový materiál, v jehož závěru budou shrnuty případně návrhy na další postupy v oblasti požární ochrany v souvislosti s tímto novým fenoménem.

Obsah

- A. Pohled do historie ... str. 1
- B. Co jsou Létaující přání ... str. 2
- C. Problematika definice výrobku ... str. 3
- D. Požárně technické charakteristiky létaujících přání ... str. 3
- E. Statistický přehled událostí ... str. 4
  - E.1 - Výpis případů za období 2008 – 2010 ... str.5
  - E.2 - výpis případů v roce 2011 ... str. 5
- F. Požární bezpečnost létaujících přání ... str. 6
- G. Další rizika spojená s vypouštěním létaujících přání ... str. 8
- H. Zahraniční zkušenosti.. .str. 9
- I. Návrh řešení problému ... str. 12
- J. Závěrečná doporučení ...str. 13
- K. Použité zdroje ... str. 13
- L. Přílohy...str. 14 - 30

A. Pohled do historie

„Vypouštění létaujících lampiónů (Khoom Fay) je nedílnou součástí tradičního čínského lampiónového festivalu na Taiwanu. Tradice vypouštění létaujících lampiónů sahá téměř dvě tisíciletí do historie čínského impéria. Zpočátku byly létaující lampióny používány k signalizaci v armádě, protože byly viditelné z velké vzdálenosti.

Během dalších století se vypouštění létaujících lampiónů postupně rozšířilo i mezi ostatní obyvatelstvo a stalo se neodmyslitelným doplňkem festivalů a různých obřadů na celém dálném Východě. Lidé viděli v létaujících lampiónech prostředek ke komunikaci s bohy na nebi.

Místní obyvatelé věřili, že vypuštěním létaujícího lampiónu do nebe se zbavují starostí a těžkostí každodenního života. Navíc oplátkou za darování létaujícího lampiónu mnichovi měl darující obdržet moudrost. Plamen má znamenat vědění a světlo ukazuje člověku správnou cestu životem.“^[1]

Když létaující lampión vyletěl vysoko a daleko bylo to znamením bohatství. Místní obyvatelé Asie věřili, že létaující lampión vznášející se k nebi člověka zbavuje starostí a přináší štěstí do budoucnosti.

V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu, se i tento zvyk začal postupně přenášet na území České republiky. Lidé si tyto výrobky nejprve přiváželi ze zahraničních cest. Později se u nás začaly objevovat firmy, které tyto výrobky začaly vyrábět přímo na našem území nebo je dovážely na naše území ze zemí jejich původu. U nás není vypouštění létaujících přání spojeno s konkrétním svátkem. Jedná se o importovanou nově se u nás zabydlující zvyklost. Lidé vypouští létaující přání v průběhu celého roku pro radost dětem, v rámci různých rodinných oslav, společenských či firemních akcí nebo při novoročních oslavách. A právě s narůstajícím počtem výskytu vypouštění létaujících přání na našem území se začínáme setkávat s pozvolným nárůstem počtu požárů, které mají přímou souvislost s vypouštěním těchto výrobků do volného prostoru.

B. Co jsou Létaající přání

Z veřejně dostupných zdrojů, lze zjistit, že za tzv. létaající přání, létaající lampióny či lampiony štěstí se považují malé horkovzdušné balony, které se po zapálení hořáku, pevně umístěném na drátěném či bambusovém rámu v jejich spodní části naplní horkým vzduchem a následně volně stoupají vzhůru do volného prostoru. Vypouští se pouze ve venkovním prostředí. Mohou se vypouštět jak v denní, tak noční dobu (viz foto 2 a 3). Vzhledem k nejčastěji požadovanému efektu – vidět svítící přání co nejvýše na obloze, jsou tyto výrobky používány více ve večerních hodinách.

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Létaající přání tvoří dvě části: balón z rýžového nebo morušového papíru a bambusový či drátěný rám, který nese malou svíčku nebo hořák. Tvary, barvy a objemy létajících přání jsou různé. Ve své podstatě záleží pouze na fantazii výrobce (viz foto 1 až 3). Limitním parametrem je pouze dostatečně výkonný hořák, který musí být dimenzován tak, aby stihl vytvořit dostatečné množství teplého vzduchu pro vynesení hmotnosti balónu, rámu a hořáku, než sám dohoří.

Foto 4

Foto 5

V rámci laboratorního zkoumání létajícího přání v Technickém ústavu požární ochrany^[2] (dále jen TÚPO), byl zakoupen vzorek v běžné prodejně sítě pod názvem Lampiony štěstí (viz foto 4 a 5). Jednalo se o naimpregnovaný papír bílé barvy, který byl ve spodní části opatřen drátěnou výztuží kruhového tvaru $\varnothing 35$ cm, papír byl po obvodu ve čtyřech místech slepený a vytvářel kopuli výšky cca 95 cm, která byla nahoře slepena. Součástí lampionu štěstí byl čtvercový polštářek z celulózy rozměrů 4 x 4 cm, který měl uprostřed kruhový otvor pro uchycení na drátěném kříži ve spodní části lampionu.

Vzhledem k různým tvarům a objemovým proporcím lze jen velice těžko určovat dobu hoření hořáku a celkový dolet výrobku. „Létaající přání může letět až 20 minut, dosahovat výšky i více než jeden kilometr a může doletět do vzdálenosti několika desítek kilometrů.“^[3] Jsou ale také případy, kdy tyto výrobky doletí jen několik metrů z místa vypuštění. Velice důležitou roli zde totiž také hrají místní povětrnosti a klimatické podmínky.

C. Problematika definice výrobku

Z výše uvedených informací je patrné, že pro výrobek, který je předmětem této práce, se na území České republiky vžilo již několik názvů. Jedná se o nejčastěji o tyto názvy: létající přání, létající lampiony, létající lucerny, létající štěstí, balónky štěstí, čínské lampiony, lucerny štěstí, thajské lampiony. Označení tohoto výrobku tak není zcela jednoznačné.

V případě, že se budou hledat legislativní cesty, jak omezit výskyt těchto výrobků na území České republiky, bude nutné definovat tento výrobek tak, aby se následně předešlo snahám případná nařízení či zákazy ze stran prodejců obcházet tak, že se jejich výrobek nazve jinak, než je v případném omezujícím dokumentu uvedeno.

Lze proto navrhnout takovou definici, která bude opřena o složení a základní principy funkčnosti tohoto výrobku. Na základě dosavadních poznatků lze proto navrhnout tuto definici:

„Jedná se o výrobek, který se skládá z balonu různého tvaru a materiálového složení, schopného zachytit a po určitou dobu udržet zahřátý vzduch či horké spaliny, opatřeného v jednom místě otvorem pro vnikání teplého vzduchu či horkých spalin do vnitřní části balonu a dále hořlavé či nehořlavé nosné konstrukce vyvíječe plamenného hoření, horkých spalin či teplého vzduchu, umístovaného v otvoru balonu. Výrobek je po naplnění balonu horkým vzduchem a spalinami z vyvíječe plamenného hoření určen k neřízenému vypuštění do volného prostředí.“

Dále bude v tomto materiálu takto definovaný výrobek nazýván létajícím přáním. V době zpracování tohoto materiálu se toto označení vyskytovalo v používaných zdrojích nejčastěji.

D. Požárně technické charakteristiky létajících přání

V rámci laboratorního zkoumání v TÚPO^[2] byly u vzorku zakoupeného lampionu zjišťovány požárně technické charakteristiky. Vzhledem k nestandardnímu chování tohoto vzorku během zkoušek, nebylo možné jednoznačně určit teplotu vzplanutí. Ke vzplanutí docházelo pouze tehdy, když součástí vzorkovaného množství byly sledované části lampionu a i v tomto případě, docházelo ke vzplanutí velmi sporadicky. Pokud byl pro zkoušku použit pouze papír, ze kterého je lampion vyroben, ke vzplanutí vzorku vůbec nedošlo. Teplota vznícení zakoupeného vzorku byla větší než 600 °C.

Přestože u papíru, ze kterého je lampion štěstí vyroben, se při laboratorním zkoumání nepodařilo určit teplotu vznícení ani vzplanutí a při modelové zkoušce po zapálení samostatně nehořel, při kontaktu s externím plamenem uhelnatěl a vykazoval známky plamenného hoření. Bylo tedy možné konstatovat, že v případě, že se papírová část lampionu štěstí dostane do kontaktu s plamenem (součástí lampionu je i z polštářek, který po zapálení hoří a slouží k ohřevu vzduchu uvnitř lampionu), dojde ke vznícení celého lampionu.

Tabulka 1 - Hodnoty naměřené doby hoření celulozového polštářku lampionu přání

	pokus 1 (laboratoř)	pokus 2 (laboratoř)	pokus 3 (laboratoř, odtah v digestoři)	pokus 4 (venkovní prostředí)
doba hoření [min]	3:20	4:15	6:20	5:49

Tabulka č. 2 - Hodnoty naměřené teploty povrchu lampionu a zapáleného polštářku

čas [min]	teplota povrchu lampionu (30cm od obruče) [°C]	teplota zapáleného polštářku [°C]
	venkovní prostředí / laboratoř	venkovní prostředí / laboratoř
0	10,9 / 16,5	10,9 / ----*
1	*	222 / 284
1,5	40 / 65	355 / ----*
2	60 / 120	553 / 503
2,5	*	598 / ----*
3	79 / 200	590 / 600
4	*	613 / ----*
5	*	223 / 270

* hodnota nebyla měřena

Z naměřených hodnot při laboratorním zkoumání v TÚPO^[2] uvedených v tabulce č. 2 vyplývá, že teplota zapáleného polštářku i teplota povrchu lampionu byla ve venkovním prostředí, vlivem teploty okolí a proudění vzduchu, nižší. Během zkoušky nedošlo ke vzplanutí papírového pláště lampionu. Z hořícího polštářku se vyvíjel tmavý kouř, jehož složky znečistily vnitřní plochu lampionu. Vlivem působení vysoké teploty z hořícího polštářku, došlo k tepelné degradaci papírového pláště v horní části lampionu, kde byly jednotlivé části lampionu slepeny lepidlem.

Na základě výsledků zkoušek lze tvrdit, že ke vzplanutí papírové části lampionu by od hořícího polštářku mohlo dojít. Přestože papírový plášť se během zkoušek jevil jako samostatně nehořící materiál, místa, ve kterých byly jednotlivé části lampionu slepeny lepidlem, vykazovaly známky lehce zapalitelného materiálu.

E. Statistický přehled událostí

V rámci statistického sledování událostí u HZS ČR (SSU) nebyly ve sledovaném období 2008 až 2010 doposud samostatně zaváděny požáry vzniklé od létajících přání. Příčiny vzniku požárů spojené s užíváním těchto výrobků můžeme v SSU nalézt pod různými typy, například nedbalost, omyl, nesprávná obsluha nebo používání otevřeného ohně. V době zpracování tohoto materiálu nebyly v SSU zavedeny události vzniklé v roce 2011. Na území České republiky vznikly v sledovaném období let 2008 až 2010 pouze tři události (viz tabulka č. 3), přičemž u jednoho z těchto případů je příčina vzniku nezjištěna z důvodu, že nebylo možné vyloučit i další příčiny vzniku požáru jako je úmysl nebo jinou nedbalost při manipulaci s otevřeným ohněm či při kouření. Každopádně byly na místě této události nalezeny fragmenty po létajícím přání. U všech těchto tří zaznamenaných požárů vznikla celková škoda 45 000 Kč. Při těchto požárech nebyl nikdo zraněn ani nikdo nezemřel.

V roce 2011 jsou již zaznamenány čtyři případy vzniku požárů (viz tabulka č. 3), které mají jednoznačně souvislost s vypouštěním létajících přání. Výše škod u těchto všech požárů předběžně přesáhla 1,5 milionu Kč. Jeden případ byl již uzavřen na místě v blokovém řízení, další případy jsou v šetření. Při těchto požárech nebyl nikdo zraněn ani nikdo nezemřel.

V ostatních krajích, které nejsou uvedeny v tabulce č. 3, nebyly zaznamenány v uvedených časových obdobích žádné požáry v souvislosti s létajícími přáními.

Tabulka č. 3 - počty požárů od létajících přání v letech 2008 - 2011

Kraj	2008 - 2010	2011
Hl. m. Praha	1	1
Středočeský	1	
Moravskoslezský	1	
Ústecký	0	1
Zlínský	0	2

E.1 - Výpis případů za období 2008 – 2010

11. 7. 2010, Kladno, ul. Vašíčkova – na konci ulice za zahradnictvím, cca 300 m v lese, směr obec Vinařice (Středočeský kraj)

Jednalo se o požár smíšeného lesního porostu, na celkové rozloze cca 5.000m², ke kterému došlo v k.ú. Kladno Rozdělov. Dle zaslané Zprávy o požáru se jednalo o smrčky stáří 10 let na ploše 4.000 m² doušky, smrčky, břízy, stáří 15 let na ploše 1.000 m². Na základě svědectví několika místních obyvatel, kteří viděli přelétat nad lesem létající přání a revírnicka Lesní správy, který zjistil od svých podřízených nález několika zbytků létajících přání v lese, bylo jako nejpravděpodobnější verze vzniku požáru stanoveno nedbalostní jednání ze strany fyzické osoby (osob) - vypouštění balónků štěstí nad lesní porost.

22. 08. 2010, Paskov (Moravskoslezský kraj)

U tohoto požáru je podezření na nedbalostní jednání neznámé osoby (nedodržení podmínek a návodů stanovených výrobcem), neboť v ohnisku vzniku požáru byl nalezen drátěný obal na uchycení tepelného zdroje – tuhého lihu, který je nedílnou součástí sledovaného výrobku. Bohužel pro nedostatek důkazů jsme samozřejmě nevyloučili ani druhou možnou příčinu vzniku požáru a tou je úmyslné zapálení plastových přepravek neznámým pachatelem. Příklad je v šetření PČR.

14. 6. 2010, Praha 10, Vršovice, ul. U Slavie 2 (hl.m. Praha)

Požár na střeše fotbalového stadionu S.K. Slavia Praha. Jednalo se o požár dekorativního čínského létajícího balonu, který z neznámého místa vlivem proudění vzduchu doletěl na střešu výše popsaného fotbalového stadionu. Zde shořel a propálil gumovou izolaci, poškodil dřevotřískovou desku na ploše 10 x 10 cm. a plastový úchyt od síťového hromosvodu. Na místě byl nalezen vypálený ocelový drát sloužící jako výztuha balonu. Způsobená škoda 1 000,- Kč

se o

10

E.2 - výpis případů v roce 2011

19. 1. 2011, Chomutov, Šafaříkova č.p.4205 (Ústecký kraj)

Požár na střeše výškové budovy. Další podrobnosti k požáru nebyly do doby zpracování tohoto materiálu poskytnuty.

13. 2. 2011, náměstí v centru Zlína (Zlínský kraj)

Požár na střeše jedné z budov stojící na náměstí v centru města. V době vzniku požáru byla přímo na náměstí jednotka hasičů statutárního města Zlína, která byla přizvána jako požární hlídka k zabezpečení veřejné akce. Při akci na náměstí byly vypouštěny také tzv. lampiony štěstí.

Ohledání po likvidaci požáru prokázalo, že požár střechy způsobily vypuštěné lampiony štěstí z veřejné akce na náměstí. Požárem způsobená škoda byla předběžně odhadnuta na 1,5 mil. Kč. Příčinou vzniku požáru je nedbalost při nedodržení pokynů výrobce papírových lampiónů, které byly vypouštěny na nevhodném místě. Zejména vlivem nízkých teplot nedokázaly lampióny vystoupat nad střechy okolních objektů. Podle záběrů z veřejných kamer dokonce některá přání padala mezi občany na náměstí. Lampióny, které vystoupaly nad objekty, pak unášel vítr na jejich střechy.

Vyšetřovatel hasičů také potvrdil, že ohledáním dalších střech domů v okolí byly rovněž nalezeny další stopy po tzv. lampionech štěstí. Ty způsobily na dalších střechách znatelné stopy po hoření, ale k požárům střech nedošlo především vlivem jiných konstrukcí, použitých materiálů a krytin.

15. 2. 2011, Praha 2, Soukenická 1097/38 (hl.m. Praha)

Příslušníci jednotky HZS Praha likvidovali požár střechy na ploše cca 3 x 3 m. Požárem byla část střechy zcela zničena. Příčinou vzniku požáru byla nedbalost neznámé osoby při použití vznášejícího se lampiónu. Škoda 5 000 Kč. V době zpracování tohoto materiálu byl případ v šetření Policie ČR.

28. 2. 2011, Halenkov (Zlínský kraj)

Jednotka profesionálních hasičů ze Vsetína vyjela se svou cisternou, posílena o jednotku dobrovolných hasičů z Halenkova, na hlášený požár louky. Po příjezdu na místo bylo zjištěno, že došlo k požáru trávy na louce.

Dobrovolní hasiči na místo přijeli do pěti minut od výjezdu a rychlým zásahem se jim podařilo zabránit dalšímu rozšíření požáru po louce. V silnějším větru bylo nutné rychle jednat. Při požáru a zásahu nebyl nikdo zraněn.

Po příjezdu vyšetřovatele hasičů z Valašského Meziříčí bylo místo požáru ohledáno. Požár samotný zasáhl plochu asi 10×40 metrů. Majitelé nedalekého rodinného domu se přiznali, že pro děti pouštěli jeden lampion štěstí. Přání místo toho aby nabralo výšku, vlivem bočního větru dopadlo cca 6 metru od vypuštění a po dopadu na zem udělalo první ohnisko. Toto se opakovalo ještě asi třikrát se stejným efektem, jenom v menších vzdálenostech. Následovalo zapálení suché trávy, kterou se jim nepodařilo uhasit. Přestupkové jednání bylo vyřešeno na místě v blokovém řízení.

F. Požární bezpečnost létajících přání

Ze všech doposud uváděných informací je jednoznačně patrné několik zásadních faktů, které mají vliv na schopnost létajících přání způsobit požár:

1. hořák létajícího přání dokáže vyvinout dostatečnou teplotu, která dokáže vznítit hořlavé materiály užívané například na střešních pláštích budov nebo se vyskytující v přírodním prostředí,
2. samotné materiály, ze kterých jsou létající přání vyrobená, se mohou za určitých, nicméně běžně splnitelných podmínek, vznítit a tím způsobit požár dřívě, než dosáhnou požadované výšky letu,
3. hořák létajícího přání hoří dostatečně dlouhou dobu, aby mohl požár způsobit i několik kilometrů od místa vypuštění.

Zásadním bezpečnostním kritériem, které mělo a má vliv na požární bezpečnost létajících přání je stav povětrnostních a klimatických podmínek v místě vypouštění létajících přání. Tohoto stavu si jsou vědomi sami výrobci a prodejci. Proto v návodech pro uživatele létajících přání, který je dodáván při prodeji těchto výrobků, uvádí v různých variantách toto:

1. „V případě deštivého počasí a vysoké vlhkosti (např. mlhy) není vypouštění létajících přání vůbec možné. Vypouštějte létající přání pouze v klidných povětrnostních podmínkách, kdy síla větru nepřesahuje druhý stupeň Beaufortovy škály (6 – 11 km/h). V opačném případě může dojít k poškození létajícího přání, popáleninám nebo požáru. Před vypuštěním létajícího přání zjistěte směr větru a ujistěte se, že se v letové dráze nevyskytují žádné překážky a místa se zvýšeným rizikem požáru.“^[4]
2. "Balón vypouštějte pouze za bezvětří!"^[5]

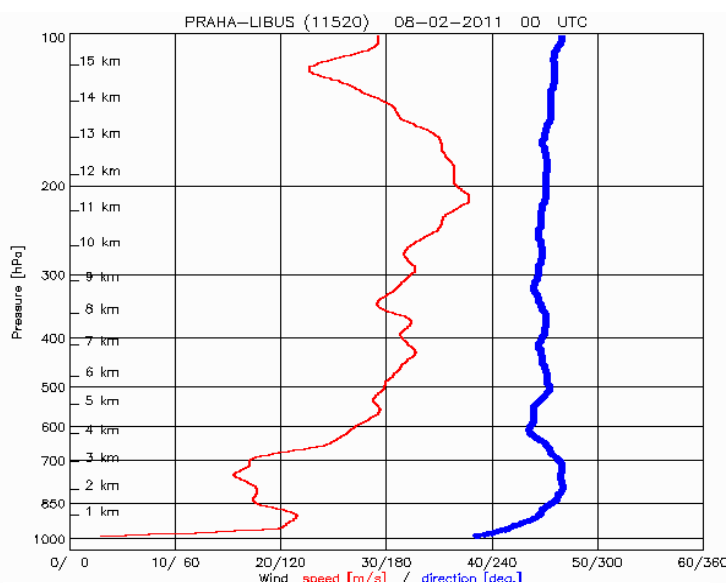
Bylo proto na místě zjistit, jak se dají tyto zásadní bezpečnostní podmínky splnit na území České republiky. V době zpracování tohoto materiálu se podařilo získat některé předběžné odborné názory, týkající se problematiky bezvětří.

Podle vyjádření vedoucího odboru klimatologie Ing. Luboše Moravčíka je bezvětří definováno nulovým stupněm Beaufortovy stupnice síly větru. Odpovídá rychlosti 0,0 - 0,2 m/s (méně než 1 km/h) rychlost proudění závisí na rozložení tlakových útvarů, frekvenci výměny vzduchových hmot o různých teplotních rozdílech nad naším územím (s tím spojené přechody atmosférických front) a také na orografii aj. Průměrná roční rychlost větru se u nás na většině území pohybuje mezi 2 – 4 m/s. Rychlosti pod 2 m/s se vyskytují především v údolích řek a pánevních oblastech na JZ a J Čech. V průměru nejnižší rychlosti větru má letní sezona. Jarní a podzimní období je o něco větrnější. Nejvyšší průměrné rychlosti přináší zimní období. To všechno vychází ze statistického zpracování dat o větru. Obecně lze konstatovat, že povětrnostní situace nesplňující podmínky pro tuto činnost se u nás vyskytují častěji než ty, které doporučené podmínky splňují. Také ve většině případů rychlost proudění s výškou stoupá. I když do výšky 500 m nad terénem ještě nebývá prudký nárůst rychlostí.

O další popis bezvětří na území České republiky se pokusil RNDr. Josef Keder, CSc., který je taktéž zaměstnancem ČHMÚ. Podle jeho názoru se jako bezvětří v meteorologii definuje stav s rychlostí proudění nižší než 0.5 m/s. Podle jeho odborného názoru se „Absolutní nula“ bude na území České republiky vyskytovat jen výjimečně, pokud ano, tak jen blízko zemského povrchu. Podle jeho názoru je také zřejmé, že v některých návodech deklarované hranice doletu 50 m od místa vypuštění, může létající přání dosáhnout během necelých 2 minut.

Pokud jeho hořák vydrží celých 20 minut, uletí více jak půl kilometru.

Navíc je také nutné brát v potaz proměnlivost směru a rychlosti větru s narůstající výškovou. Směr a zejména rychlost v několika stech metrech nad zemí se od stavu na zemském povrchu může diametrálně lišit, a to právě za situací, kdy se blízko země pozoruje slabé proudění. Z toho, co se pozoruje u země, se dá proudění ve výšce odhadnout dost obtížně. Malý příklad proměnlivosti větru s výškou ve vrstvě poskytuje přiložený záznam z balonového výstupu.

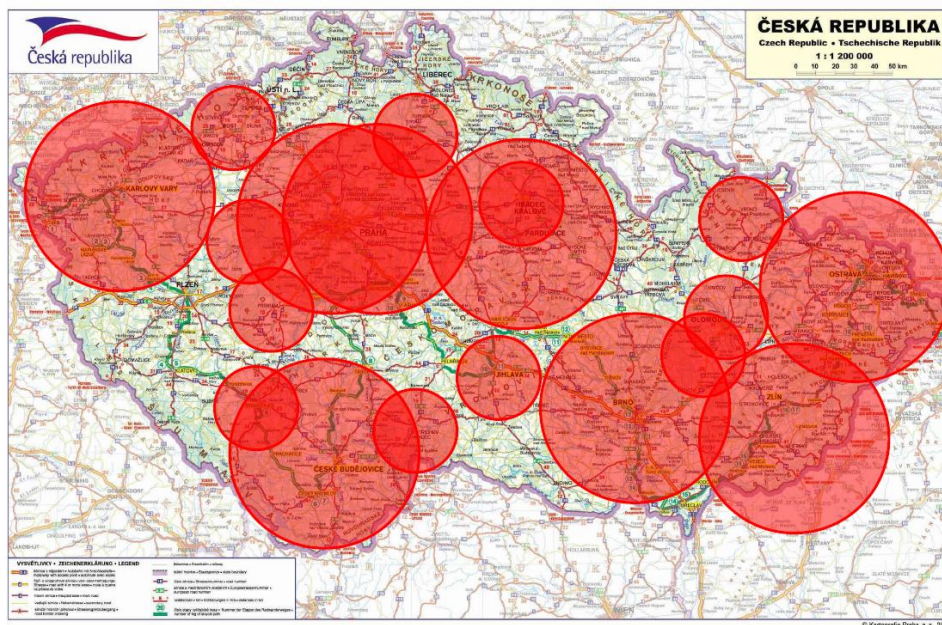
Záznam proměnlivosti větru s výškou z balonového výstupu ve vrstvě do 1000 m nad zemí

Na základě žádosti MV-generálního ředitelství HZS ČR zaslal ČHMÚ oficiální stanovisko, které se týká definování a chápání problematiky bezvětří na území České republiky. Tato žádost i stanovisko ČHMÚ je přílohou tohoto materiálu.

G. Další rizika spojená s vypouštěním létajících přání

V souvislosti s užíváním létajících přání a jejich volným vypouštěním do volného prostoru je spojeno několik dalších bezpečnostních rizik, která ale přímo nesouvisí s problematikou požární ochrany. Prvním z těchto rizik, které také bývá uváděno v návodech od výrobců, je nemožnost vypouštět létající přání v určitém okruhu od letišť. Pokud si tyto okruhy označíme na mapě České republiky, pak zjistíme, že prostoru, kde je možné podle tohoto hlediska bezpečně vypouštět létajících přání zbývá velice málo. Tento stav je názorně vidět na přiložené mapce s červeně vyznačenými místy, kde nelze volně vypouštět létající přání v souvislosti s bezpečností leteckého provozu.^[6]

Dalším zajímavým problémem, který je spojen s vypouštěním létajících přání do volné přírody, je množství odpadu, které zejména při masovém vypouštění může vznikat. Odhaduje se, že při vypouštění 2000 ks létajících přání spadne na zem přibližně 70 kg odpadu. A pokud se zmiňujeme o padajících zbytcích létajících přání na zem, pak také nelze vyloučit možnost, že může létající přání spadnout na čelní sklo jedoucího vozidla, například na dálnici. V zahraničí jsou také zmiňované případy, kdy zbytky létajících přání sežrala zvířata na pastvinách a utrpěla tím určitá vnitřní zranění.

H. Zahraniční zkušenosti

Rakousko

Zákaz prodeje od 1.2.2011 (viz překlad níže).

Překlad uvedeného rakouského nařízení, které provedlo MV-generální ředitelství HZS ČR:

Spolková sbírka zákonů pro Republiku Rakousko

Ročník 2009

Vydáno dne 9. prosince 2009

částka II

423. Nařízení: Nařízení o miniaturních horkovzdušných balónech

423. Nařízení spolkového ministra práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitele, kterým se zakazuje uvádění miniaturních horkovzdušných balónů na trh (Nařízení o miniaturních horkovzdušných balónech)

Podle § 11 odst. 1 a 2 zákona o bezpečnosti výrobků z roku 2004, Spolková sbírka zákonů I č. 16/2005, se nařizuje:

Stanovení pojmů

§ 1 Předmětem tohoto nařízení jsou miniaturní horkovzdušné balóny poháněné hořákem pro generování horkého vzduchu (otevřeným plamenem), označovány též vzdušné lucerny, létající lucerny nebo balony štěstí.

Zákaz uvádění na trh

§ 2 Uvádění miniaturních horkovzdušných balónů ve smyslu § 1 na trh je zakázáno.

Závěrečná ustanovení

§ 3 Toto nařízení bylo oznámeno v souladu s ustanoveními směrnice 98/34/ES o poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů, Úř. Č. L 204 ze dne 21. července 1998, ve znění směrnice 2006/96/ES, Úř. Č. L 363 ze dne 20 prosince 2006 (č. oznámení 2009/0345/A).

Hundstorfer

Rakousko také umístilo létající přání německého výrobce do systému RAPEX (viz příloha 12) pod No. 3, Ref. 1089/10. Jako důvod uvedlo, že výrobek představuje riziko vzniku požáru, protože létající přání obsahuje hořák pro vytváření horkého vzduchu. S tím, že když je létající přání ve vzduchu, není možné předvídat jeho směr. Je proto velmi obtížné nebo nemožné, aby se zabránilo létajícímu přání přijít do styku s hořlavým materiálem, např. suchou vegetací nebo budovami.

Spolková republika Německo

Návrh nařízení pro zákaz uvádění do provozu miniaturních horkovzdušných balónů. Překlad nezajišťovalo MV-generální ředitelství HZS ČR.

Nařízení Spolkového ministerstva práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitele, kterým se zakazuje uvádění do provozu miniaturních horkovzdušných balónů (Nařízení o lampionech přání)

Na základě § 11 odst. 1 a 2 Zákona o bezpečnosti výrobků z roku 2004, list spolkových zákonů I č. 16/2005, se nařizuje:

Stanovení pojmů

§ 1. Předmětem tohoto nařízení jsou miniaturní horkovzdušné balóny, které jsou provozovány pomocí hořáku (otevřený plamen) k výrobě horkého vzduchu. Označují se mimo jiné jako lampiony přání, lucerny nebo světelné lampiony.

Zákaz uvádění do provozu

§ 2. Uvádění miniaturních horkovzdušných balónů do provozu podle § 1 je zakázáno..

Konečná ustanovení

§ 3. Toto nařízení bylo oznámeno za dodržení ustanovení směrnice 98/34/ES o vysvětlovacím řízení v oblasti norem a technických předpisů, úř. věst. č. L 204 ze dne 21. července 1998, ve znění směrnice 2006/96/ES, úř. věst. č. L 363 ze dne 20. prosince 2006 (notifikační číslo 2009/XXXX/A).

Hundstorfer

Zpráva od Komise - SG(2009) D/51479 směrnice 98/34/ES Překlad zprávy 001 Oznámení: 2009/0345/A (MSG: 200901479.CS)

1. MSG 002 IND 2009 0345 A CS 01-10-2009 30-06-2009 A NOTIF 01-10-2009
2. A
- 3A. Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend, Abteilung C2/1, A-1010 Wien, Stubenring 1
Telefon +43-1-71100 - 5436 Telefax +43-1-71100 93 - 5436 E-Mail: not9834@bmwfj.gv.at
- 3B. Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz, Abteilung III/2, A-1010 Wien, Stubenring 1
Telefon +43-1-71100-2511 Telefax +43-1-7189470-2182 E-Mail: helmuth.perz@bmask.gv.at
4. 2009/0345/A
5. Nařízení Spolkového ministerstva práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitele, kterým se zakazuje uvádění do provozu miniaturních horkovzdušných balónů (Nařízení o lampionech přání)
6. Lampiony přání (Sky lanterns) – miniatura bez řidiče – horkovzdušný balón
7. -
8. Plánovanou úpravou na základě zákona a bezpečnosti výrobku se zakazuje uvádění do provozu lampionů přání.
9. Lampiony přání jsou miniaturní horkovzdušné balóny, které jsou provozovány otevřeným plamenem. Protože jejich dráhu letu nelze ovládat a protože dosahují velkého doletu a stoupají do velké výšky, existuje značné riziko požáru (např. lesní požáry). Navíc nelze vyloučit ohrožení leteckého provozu.
10. Lampiony přání - návrh V včetně úvodního listu a vysvětlení
11. Ne
12. -
13. Ne
14. Ne
15. Údaje k odhadovaným důsledkům se nacházejí v úvodním listu
16. Aspekt TBT - ANO
Aspekt SPS - NE
Návrh nepředstavuje žádná zdravotně-policejní opatření nebo opatření o ochraně rostlin ve smyslu přílohy A dohody SPS.

Catherine Day
Generalsekretářin
Europäische Kommission

Allgemeine Kontaktinformationen Richtlinie 98/34
Fax: (32-2) 296 76 60
email: dir93-189-central@ec.europa.eu

sent to :
Czech Office for Standards, Metrology and testing
Mrs Lucie Ruzickova

Velké Británie

Velitelé hasičů v Británii varují - s přibývajícím počtem létajících přání vrůstá riziko vzniku požárů. Zaznamenaný požár vozidla. Sbírají se data o dalších požárech.

Zdroj:

http://www.northamptonchron.co.uk/news/local/fire_chiefs_warning_over_lantern_danger_1_891177

Farmářská unie chce úplný zákaz létajících přání, protože po pádu na zem ohrožují jejich zvířata. Stejně tak jsou podle nich nebezpečné v době sklizně.

Zdroj:

<http://www.directlineforbusiness.co.uk/news/2010/february/fresh-calls-for-ban-on-sky-lanterns.htm>

<http://www.abovetopsecret.com/forum/thread539996/pg1>

Velká Británie také umístila jeden výrobek létajícího přání čínského výrobce do systému RAPEX (viz příloha 12) pod No. 20, Ref. 0174/11. Důvodem byl obsah azbestových vláken ve výrobku.

Austrálie

Dne 1.2.2011 vydán zákaz vypouštění létajících přání v Austrálii.

Zdroj:

<http://www.productsafety.gov.au/content/index.phtml/itemId/974511>,

Malajsie

Vypouštění létajících přání zakázáno již v roce 2003.

Zdroj:

<http://www.dailyexpress.com.my/news.cfm?NewsID=16940>

Vietnam

Prodejcům se začínají omezovat prodeje létajících přání.

Zdroj:

<http://www.lookatvietnam.com/2009/02/sky-lanterns-to-be-banned-for-safety.html>

Nový Zéland

Místní hasiči se pokouší o omezení užívání létajících přání. Nejraději by je zcela odstranili z prodeje.

Zdroj:

<http://www.times-age.co.nz/local/news/firefighters-join-call-for-ban-on-sky-lanterns/3909306/>

Čína

Prodej létajících přání byl například zakázán v hlavním městě čínské provincie Jiangsu, Nanjing, v roce 2008 poté, co jedna lampa zapálila strom. Důvodem pro takové rozhodnutí bylo velké riziko ohrožující elektrická vedení, letadla a budovy.

Zdroj:

<http://www.suite101.com/content/the-dangers-of-sky-lanterns-a130021>

USA

Někteří prodejci zvažují stažení létajících přání z prodeje. Neví, zda si zákazníci plně uvědomují rizika spojená s jejich užíváním.

Zdroj:

<http://ossipeelake.org/news/2008/07/30/close-call-highlights-danger-of-chinese-flying-lanterns/>

Zákaz prodeje létajících přání na 42 dnů vydal ministr pro poctivé obchodování Peter Lawlor v Queenslandu. Důvodem byl potenciální nebezpečí vzniku požáru od tohoto produktu.

Zdroj:

<http://viewnews.com.au/bm/news/state-news/sky-lanterns-banned-over-fire-danger.print.shtml>,

I. Návrh řešení problému

Všechny výše uvedené informace nasvědčují tomu, že létající přání je výrobkem, jehož užívání není na našem území opřeno o žádnou tradici a je zcela novým nebezpečným fenoménem. Navíc bezpečnostní kritéria, která jsou nastavena samotnými výrobci nebo prodejci výrobku nejsou na našem území splnitelná. Z hlediska zákona o požární ochraně není možné ze strany výkonu státního požárního dozoru vytvářet jakákoliv účinná opatření, kterými by se zajistilo vždy bezpečné užívání tohoto výrobku u fyzických osob. Odpovědnost je zcela dána na daném uživateli létajícího přání. Z pohledu nesplnitelnosti bezpečnostních omezení u těchto výrobků je dokonce možné tvrdit, že fyzická osoba při užívání létajících přání vždy porušuje jednu ze základních povinností na úseku požární ochrany a to počínat si tak, aby nezavdala příčinu ke vzniku požáru.

Z tohoto pohledu je jediným možným preventivním opatřením označit létající přání jako nebezpečný výrobek dle zákona č.102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků) a zcela jej stáhnout z prodeje na území České republiky. Ve smyslu § 3 výše uvedeného zákona č.102/2001 Sb. je bezpečným výrobkem ten, který za běžných nebo rozumně předvídatelných podmínek užití nepředstavuje po dobu stanovenou výrobcem nebo po dobu obvyklé použitelnosti nebezpečí, nebo jehož užití představuje pro spotřebitele vzhledem k bezpečnosti a ochraně zdraví pouze minimální nebezpečí při užívání výrobku, přičemž se sledují z hlediska rizika pro bezpečnost a ochranu zdraví spotřebitele zejména tato kritéria:

- a) vlastnosti výrobku, jeho životnost, složení, způsob balení, poskytnutí návodu na jeho montáž a uvedení do provozu, dostupnost, obsah a srozumitelnost návodu, způsob užívání včetně vymezení prostředí užití, způsob označení, způsob provedení a označení výstrah, návod na údržbu a likvidaci, srozumitelnost a rozsah dalších údajů a informací poskytovaných výrobcem; údaje a informace musí být vždy uvedeny v českém jazyce,
- b) vliv na další výrobek, za předpokladu jeho užívání s dalším výrobkem,
- c) způsob předvádění výrobku,
- d) rizika pro spotřebitele, kteří mohou být ohroženi při užití výrobku, zejména děti a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

V uvedených odstavcích je zejména důležité klást důraz na tu část, která se zmiňuje o způsobu užívání včetně vymezení prostředí užití. Ze všech dosavadních poznatků vyplývá, že pro létající přání není území České republiky, zejména pak z hlediska klimatických a povětrnostních, vhodným prostředím pro jeho užívání.

Na základě § 6 výše uváděného zákona č.102/2001 Sb. jsou orgány státní správy a orgány územní samosprávy v přenesené působnosti povinny činit v mezích své působnosti veškerá opatření, aby zamezily dovozu, vývozu a uvádění na trh výrobků, které nejsou bezpečné, nebo zamezily jejich dalšímu oběhu. O výrobcích na trhu, které jsou nebezpečné, jsou povinny všemi dostupnými prostředky, například prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, informovat spotřebitelskou veřejnost. Z tohoto důvodu je proto nutné, aby MV-generální ředitelství HZS ČR podalo ve věci stažení létajících přání z prodeje na území ČR podnět České obchodní inspekci (ČOI), byť se již ČOI k této věci MV-generálnímu ředitelství HZS ČR vyjadřovala (viz příloha č.2).

J. Závěrečná doporučení

1. Vejít v jednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a ČOI a pokusit se docílit zákazu prodeje létajících přání na území České republiky.
2. Dále pokračovat ve spolupráci se sdělovacími prostředky s cílem upozorňovat na rizika ve spojitosti s užíváním létajících přání.
3. Vypracovat doporučení pro HZS krajů, aby nebyla z jejich strany vydávána kladná stanoviska při vyjadřování se k hromadnému vypouštění létajících přání v rámci různých společenských akcí. Toto doporučení také rozeslat všem obcím a městům.

K. Použité zdroje

Zde budou uvedeny všechny materiály, které jsem získal

- [1] Internetový zdroj: <http://www.letajiciprani.cz/historie-letajicich-lampionu/>, 10.3. 2011, 15:00 hodin
- [2] Odborné vyjádření TÚPO ze dne 13.12.2010, č.j.:MV-46256-2/TÚPO-2010
- [3] Internetový zdroj: <http://www.topprodukt.cz/darkove-zbozi.5/thajske-a-cinske-lucerny.76.html>, 10.3.2011,15:00 hodin
- [4] Internetový zdroj: <http://www.mojeparty.cz/index.asp?menu=1420&record=9515>, 10.3.2011,15:15 hodin
- [5] Internetový zdroj: <http://www.balonystesti.cz/navody.html>, 10.3.2011, 15:15 hodin
- [6] Presentace na téma létající přání, autor plk.Ing. Jiří Hošek, ředitel Odboru zjišťování příčin požárů HZS hl.m. Prahy

L. Přílohy

- PŘÍLOHA 1 – žádost prodejce o vyjádření MV GŘ HZS ČR, zda je nutné létající přání podrobit bezpečnostním testům
- PŘÍLOHA 2 – vyjádření ČOI k dotazu MV GŘ HZS ČR, který se týká možnosti prodeje a užívání létajících přání na území ČR (má souvislost s přílohou č. 1)
- PŘÍLOHA 3 – emailová komunikace mezi HZS Moravskoslezského kraje a prodejcem létajících přání na téma bezpečnost létajících přání
- PŘÍLOHA 4 – vyjádření Institutu pro testování a certifikaci k výrobku létající přání – má souvislost s přílohou č. 3
- PŘÍLOHA 5 – ukázka žádosti o vypuštění cca 2000 ks létajících přání
- PŘÍLOHA 6 – ukázka odpovědi Úřadu pro civilní letectví ČR na žádost uvedené v příloze č. 5
- PŘÍLOHA 7 – příloha k odpovědi Úřadu pro civilní letectví ČR na žádost uvedené v příloze č. 5
- PŘÍLOHA 8 – vyjádření HZS Moravskoslezského kraje k problematice létajících přání
- PŘÍLOHA 9 - 11 – ukázka návodů a veřejně poskytovaných informací prodejci a výrobci, tak jak jsou poskytovány zákazníkům
- PŘÍLOHA 12 – Žádost MV-generálního ředitelství ČHMÚ o vyjádření k problematice bezvětrí
- PŘÍLOHA 13 – Vyjádření ČHMÚ
- PŘÍLOHA 14 – Odborné vyjádření TÚPO ze dne 13.12.2010, č.j.:MV-46256-2/TÚPO-2010 (viz INTRANET HZS ČR – problematiky/pozarni-prevence/vysetrovani-pozaru/odborna-vyjadreni-tupo (http://web.grh.izscr.cz/data/articles/down_1122.pdf))
- PŘÍLOHA 15 – Kopie záznamů ze systému RAPEX, které se týká létajících přání (Sky lantern)

PŘÍLOHA 1

Vážený Ing. Hošku,

v příloze posílám obrázek zboží, které potřebuji dovézt z Číny. Jedná se o létající lucernu, která je vyrobena z rýžového nebo morušového papíru, má bambusový rám a uvnitř svíčku nebo malý hořák.

Zboží se běžně užívá v USA i v Evropě. V ČR je také několik společností, které sem lucerny dováží. TARIC kód zboží je 9505900000 - výrobky pro slavnosti, karnevaly nebo jiné zábavy, včetně kouzelnických rekvizit a žertovných výrobků - ostatní.

Prosím Vás o vyjádření, zda je nutné lucerny podrobit bezpečnostním testům, nebo je dostačující varování v návodu pro užití.

Bezpečnostní instrukce:

- užívat jen při bezvětrí
- užívat jen v otevřených prostorech
- nepoužívat v budovách nebo uzavřených prostorech • nevhodné pro použití dětmi pod 16 let • nepoužívat blízko letišť, pod letovým koridorem, blízko stožárů nebo venkovních kabelů • nepoužívat blízko věcí, které se lehce vznítí, jako suché plodiny nebo zalesněná krajina • mějte vždy po ruce hasicí přístroj nebo vědro vody • tento produkt není hračka a neměla by být užívána dětmi • k produktu NIC DALŠÍHO NEPŘIPEVŇUJTE (žádné závaží apod.) • nepoužívejte pokud jste podnapilí • PRACUJETE S OTEVŘENÝM OHNĚM, výrobce i dodavatel se zříká zodpovědnosti za případné škody způsobené jiným použitím

Děkuji Vám a přeji hezký den

Mgr. Eva Petana
737 052 171

PŘÍLOHA 2

ČR - ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát
Štěpánská 15 * 120 00 Praha 2

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru ČR
Plk.Ing. Zdeněk Hošek
Požární rada-vedoucí odd.technické prevence
Kloknerova 26
148 01 Praha 414

Vaše značka	Naše značka	Vyřizuje	Datum
	ČOI/072/2009/0100 OMŽ/134	J.Groulík tel.: 296 36 61 34 fax: 296 36 62 21	17. února 2009

Věc: Odpověď na dotaz „Létající lucerna“

Vážený pane požární rado,
k Vašemu dotazu sdělujeme následující:

Výrobek uváděný na trh musí výrobce opatřit průvodní dokumentací v souladu s požadavky zvláštního právního předpisu a označit. Vámi uvedený výrobek není výrobkem stanoveným, jedná se o výrobek, který svou definicí odpovídá zákonu č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků.

Za průvodní dokumentaci lze považovat např. informace o vlastnostech výrobku, návod k instalaci, návod k používání, bezpečnostní upozornění apod. Průvodní dokumentace je nutná již k převzetí a k užívání výrobku. Údaje a informace musí být vždy v českém jazyce.

Označení výrobku je pro účely výše uvedeného zákona opatření výrobku informacemi umožňujícími posouzení rizik spojených s jeho užíváním nebo jakýmikoliv informacemi, které mají vztah k bezpečnosti výrobku. Výrobek musí být dále opatřen údaji potřebnými k identifikaci výrobce a výrobku, popřípadě série výrobku.

Identifikace výrobce a výrobku usnadňuje orgánu dozoru kontrolní činnost a současně pomáhá spotřebiteli v případě, kdy je mu výrobkem způsobena škoda.

V souladu s ust. § 4 citovaného zákona, je výrobce povinen uvádět na trh pouze bezpečné výrobky. Domníváme se, že v tomto případě se nabízí srovnání např. s povolenou (legální) pyrotechnikou, která může být také při nesprávné manipulaci vysoce nebezpečná.

Pokud výrobky uváděné na trh odpovídají požadavkům na bezpečnost dle zákona č. 102/2001 Sb., není ze strany České obchodní inspekce žádný důvod k omezování vstupu takového výrobku na trh.

S pozdravem

Ing. Milan Pražák, v.r.
vedoucí oddělení
mezinárodní spolupráce,
techniky a životního prostředí

PŘÍLOHA 3

-----Original Message-----

From: Miroslav Fabián, Ing. [mailto:miroslav.fabian@hzsmk.cz]

Sent: Wednesday, January 14, 2009 2:53 PM

To: info@letajiciprani.cz

Subject: hasiči Ostrava

Zdravím Vás a v návaznosti na dotazy našich občanů k Vašemu "létajícímu přání" z hlediska jeho používání (mají obavu ze vzniku požáru při jeho vypouštění) bychom si Vás dovolili požádat o zaslání (stačí i naskenovat a poslat mailem) materiálů k tomuto výrobku (návod k použití, certifikát, prohlášení o shodě apod.) kterými následně můžeme operovat ve vztahu k dotazům občanů.

S pozdravem a děkuji za odpověď.

por. Ing. Miroslav Fabián, Hasičský záchranný sbor Moravskoslezské kraje,

Výškovická 40, 700 30 Ostrava - Zábřeh, tel. mob. 736

155 050, státní linka 950 730 122.

Dobrý den,

Jsem majitel Létajících přání i této obchodní značky a hovořím tedy pouze za naše výrobky. Na Létající přání se nevztahuje žádná česká norma, na jejímž základě by bylo možno vydat certifikát, prohlášení o shodě apod.

Návod k použití je rovněž sepsán námi ve spolupráci s výrobcem. Jsme přesvědčeni, že dodržení návodu a podmínek v něm zaručuje, že nehrozí žádné nebezpečí.

Létající přání musí mít hořák umístěn na drátěném kříži vespod. Tím je zajištěno, že neupadne.

Létající přání je třeba držet tak dlouho, dokud samo neletí, takže nehrozí žádný kontakt ohně s dalším objektem.

Létající přání musí být vypouštěno na otevřeném prostranství za téměř absolutního bezvětří. Za těchto podmínek stoupá kolmo vzhůru a nehrozí tak žádný kontakt ohně s dalším objektem.

Jakmile Létající přání stoupá, rozdíl teplot se jenom zvyšuje a je tak vyloučeno, že najednou začne svévolně klesat.

Hořák Létajícího přání v momentě dohoření zcela zanikne. Teplý vzduch okamžitě zchladne, stejně jako drátěný kříž. Zpět k zemi tedy klesá již jen neškodný papír.

Při dodržení návodu a bezpečnostních podmínek tedy vůbec nehrozí nebezpečí požáru. Dokonce i při nedodržení návodu a bezp. podmínek je toto nebezpečí silně nepravděpodobné.

Věřím, že je tato odpověď dostačující. V případě dalších otázek mě neváhejte kontaktovat.

Hezký den,

Ing. Štěpán Hložek

Létající přání

www.letajiciprani.cz

602273023

PŘÍLOHA 4

INSTITUT PRO TESTOVÁNÍ A CERTIFIKACI, a. s.
Certifikovaný systém jakosti dle ČSN EN ISO 9001

Autorizovaná osoba 224 • Notifikovaná osoba 1023 • Akreditovaná zkušební a kalibrační laboratoř • Akreditovaný inspekční orgán • Akreditovaný certifikační orgán

Štěpán Hložek
Létající přání

Naše značka
330/Ant/

Vyřizuje
Ing. Antošová

Místo a datum
Zlín, 2008-10-06

Věc: Létající přání

Sdělujeme, že Váš výrobek „Létající přání“ (létající lampion) nespadá do kategorie stavených výrobků ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a tudíž se u něj nevyžaduje posouzení s tímto zákonem.

S pozdravem

Ing. Ludmila Antošová
vedoucí stř. 330

ICO : 4791 0381 zapsáno u KS Brno, Rg. B/1002   Tel. : 577103 739   Fax. : 577104 855   E-mail: certif@itczlin.cz
DIČ : CZ4791 0381   Ž.ú. : 12903-661/0100   577104 776   577601 387   http://www.itczlin.cz

Vážený pan
Ing. Rudolf Kraus
SEKCE LETOVÝCH STANDARDŮ
Úřad pro civilní letectví
Letiště RUZYNĚ
160 08 Praha 6

V Praze dne 14. ledna 2010

Věc: žádost o vyjádření k vypuštění cca 2.000 ks lampionů přání v rámci zakončení charitativní akce *Avon Pochod 2010 proti rakovině prsu* dne 5. června 2010

Vážený pane Krausi,

dovolte mi požádat Úřad pro civilní letectví o vyjádření k vypuštění cca 2.000 ks lampionů přání v den konání charitativní akce *Avon Pochod 2010 proti rakovině prsu*, která se uskuteční v sobotu 5. června 2010. Vypuštění by se týkalo vyvrcholení večerního programu, který se bude odehrávat v areálu žlutých lázní, Podolské nábřeží, Praha 4. Časově předpokládáme vypuštění kolem 19. hodiny.

Z údajů prodejce lampionů přání vyplývají následující informace: lampiony přání mají tvar baňky, obsahují hořák tvaru voskové kostky, jejich velikost je cca 60 (průměr v nejširším místě) x 110 cm (výška). Dole u základny je průměr cca 40 cm. Hořák lampionu přání je sestavený tak, aby vydržel hořet přibližně 10-15 minut. Po tuto dobu zůstane lampion ve vzduchu, poté zhasne a snese se k zemi, kde se sám po několika dnech rozloží. Lampiony jsou vyrobeny z materiálů, které jsou naprosto šetrné k životnímu prostředí. Po vyhasnutí hořáku se vzduch v lampionu ochladí a ten klesne zpět na zem. Papír z lampionu se během několika dnů sám rozloží a na místě dopadu zůstane jen bambusový rám. V úplném bezvětří se mohou lampiony dostat do výšky až 500 metrů a pohybovat se v okruhu 50 m od místa vypuštění.

dle info
ÚCL výška
letu
1000-1500
m AGL;
při větru 1
m/s uletí
balon i 1
km daleko

Letošní *Avon Pochod 2010 proti rakovině prsu* je již desátým ročníkem a proto bychom rádi toto výročí oslavili právě vypuštěním lampionů přání. Pochod se stal se tradiční událostí letních měsíců v Praze, kterou vyhledávají lidé z celé republiky. Smyslem pochodu je zvýšit informovanost o rakovinném onemocnění prsu a upozornit na důležitost prevence. Tyto cíle je možné realizovat díky vybraným finančním prostředkům, které jsou určeny na provoz telefonní „Linky proti rakovině prsu“, která významně napomáhá při prevenci rakoviny prsu, na činnost Mamma. Help Centra, které poskytuje všestrannou pomoc onkologicky nemocným pacientkám a na další aktivity spojené s šířením informací o této nemoci a napomáhající v boji proti zhoubnému onemocnění.

Děkuji Vám předem za Vaše vyjádření.

P.G. Management, s.r.o.

Rašínovo nábřeží 68, Praha 2 – 120 00, tel: +420 224 916 850, 224 922 338 fax: +420 224 922 302 www.pgm.cz e-mail:

pgm@pgm.cz

PŘÍLOHA 6

Vážená paní inženýrko,

na základě dnešního telefonického hovoru Vám zasílám podklady týkající se žádosti povolení vzletu volných horkovzdušných balonů.

Mimo problémy identifikované z hlediska ÚCL (výška letu konfliktní s letovým provozem, vyztužení hořáku ocelovým drátem může při srážce poškodit letadlo, nemožnost ovlivnit směr a výšku letu), jsme si vědomi rovněž nezanedbatelných požárních rizik, které takové balony představují.

I při minimálním větru o rychlosti 1 m/s se může balon vzdálit ca. 1 km od místa vypuštění, tedy mimo kontrolu odpovědné osoby. Při nezdařeném vzletu může dojít k zachycení balonu o strom či jinou překážku, což při neseném množství paliva a rozměru obalu může založit požár (zpozorováno pracovníkem ÚCL).

Navíc pokud v letních měsících zakalkulujeme pravděpodobnost termického proudění, může se balon dostat do mnohem větší výšky a vzdálenosti než je deklarováno.

Požádal bych Vás tedy o bezpečnostně-požární stanovisko HZS k dané problematice, které bychom mohli přiložit ke zdůvodnění nepovolení požadované akce a následně k iniciování plošného zákazu tohoto typu volných balonů v ČR na úrovni zákona dle vzoru Rakouského ministerstva práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitele (viz příloha, str. 2).

Ze strany ÚCL předpokládáme doporučení žadatele o změnu druhu provozu na upoutané balony a dodržení pravidel v leteckém oběžníku C41/03 (viz příloha).

Požádal bych Vás rovněž o zhodnocení požárních rizik pro takový případ (zejména přímý dohled zodpovědné osoby nad případným vznikem požáru).

Pro bližší představu o problematice přikládám tyto odkazy z internetu:

<http://www.balonystesti.cz/navody.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=P52sdnnOrJA&feature=related>

Předem Vám velice děkuji za spolupráci a jsem s pozdravem,

Bc. Aleš Böhm, DiS

pověřený vedoucí referátu bezpilotních systémů
Odbor standardizace a leteckých předpisů
Sekce letových standardů
Úřad pro civilní letectví ČR

e-mail: boh@caa.cz

telefon: +420 225 421 232

fax: +420 225 422 693

Information from ESET Mail Security, version of virus signature database 4830 (20100203)

The message was checked by ESET Mail Security.

<http://www.eset.com> žádost - Praha.pdf AIC C41-03 upoutané bezpilotní balony.pdf

PŘÍLOHA 7

ČESKÁ REPUBLIKA
CZECH REPUBLIC

ŘÍZENÍ LETOVÉHO PROVOZU ČR, s.p.
Letecká informační služba

AIR NAVIGATION SERVICES OF THE C.R.
Aeronautical Information Service

K Letišti 1040/10
P.O.BOX 41
160 08 PRAHA 6

AIC

C 41/03

18 SEP

TEL: +420 220 372 833

+420 220 372 835

FAX: +420 220 372 704

AFTN: LKPRYNYN

TELEX: 121191 RLP C

Podmínky pro provoz upoutaných balónů bez posádky

Zrušte AIC C 31/96.

Upoutanými balóny bez posádky se rozumí balóny používané k reklamním a jiným účelům, jejichž průměr je větší než 2 m, nebo celkový objem větší než 3,25 m³.

1. Upoutané balóny se smí používat způsobem, který neohrožuje bezpečnost ostatních osob nebo jejich majetek.
2. Upoutaný balón se smí používat do maximální rychlosti větru stanovené pro daný typ výrobcem, maximálně však do rychlosti větru 12 m/s. Při překročení pro daný typ balónu maximální povolené rychlosti větru musí být balón neprodleně stažen.
3. Výška upoutaného balónu nad úroveň zemského povrchu nesmí být větší než 50 m v místech se zástavbou a 30 m ve volné krajině.
4. Balón musí být vybaven zařízením, které při utržení balónu zajistí automaticky jeho rychlé vypuštění nebo musí být balón upoután dvěma kotevními lany uchycenými v kotevních místech na sobě nezávislých, přičemž v případě přetržení jednoho kotevního lana musí být druhé lano včetně uchycení k balónu a k vypouštěcímu zařízení schopné udržet balón upoutaný až do maximální rychlosti větru viz bod 2 a balón musí být neprodleně stažen na zem.
V případě utržení balónu a selhání zařízení automatického vypuštění, musí osoba, která balón provozuje, neprodleně nahlásit utržení balónu nejbližšímu stanovišti řízení letového provozu, případně organizaci Řízení letového provozu ČR, s.p. na telefonním čísle +420 220 374 386 nebo +420 220 374 393 a uvést místo, čas utržení balónu, jeho velikost, případně hmotnost, a odhadnutý směr letu balónu.
5. Před vypuštěním balónu musí být provedeno přezkoušení funkčnosti zařízení pro automatické vypouštění, pokud je jím balón vybaven.
6. Použití balónů s výraznými světelnými reklamami o vysoké svítivosti nebo balónů zhotovených z materiálů o velké světelné nebo radarové odrazivosti musí být oznámeno nejbližšímu stanovišti řízení letového provozu.
7. Použití balónu v ochranném pásmu letiště se řídí omezeními a zákazy stanovenými pro ochranná pásma.
8. Použití balónu mimo ochranná pásma ve vzdálenosti od letiště 5 km nebo menší, musí být projednáno s provozovatelem tohoto letiště a nahlášeno letecké informační službě na adresu:

Řízení letového provozu Č.R. s.p.
Letecká informační služba
K Letišti 1040/10
P. O. Box 41
160 08 Praha 6

PŘÍLOHA 8

Výrobek „Létající štěstí“ - „Létající lampión“

Zdroje informací

1. Distributoři výrobku:
  - Ing. Štěpán Hložek, Praha (tel. 602 273 023) - kopie návodu výrobce,
  - PYRO MORAVIA s.r.o. Ostrava (p. Hradil 602 748 212) - kopie návodu výrobce.
2. Česká obchodní inspekce Ostrava; telefonické informace (paní Eva Kazíková, vedoucí odboru tel. 596 96 4675).
3. Institut pro testování a certifikaci, a.s., Autorizovaná osoba 224, Notifikovaná osoba 1023 - písemné stanovisko mailem (viz příloha).

Popis výrobku

Obal výrobku tvoří rýžový papír, který je při provozu „nevnětlivý, těžce zapalitelný aby hořel plamenem, pouze doutnající“. V tomto obalu jsou instalovány drátky (drátěný kříž) pomocí kterých se do spodní části obalu připevní lisovaná kostička (vata napuštěná parafinem). Při zapálení této kostičky se rýžový papír nafoukne a po tomto nafouknutí ohřátým vzduchem se „létající lampión“ rychle vznese až do výše cca 100 metrů, ve které se následně vznáší cca 15 minut.

Prokazování vlastností výrobku

Dle výše uvedené autorizované osoby (Institut pro testování a certifikaci, a.s.) výrobek „Létající štěstí“ (létající lampión) nespadá do kategorie stanovených výrobků ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů. Výrobce, dovozce ani distributor (dále jen distributor) tedy nemusí podle tohoto zákona prokazovat vlastnosti výrobku.

Na výrobek lze však uplatnit zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů. Podle toho zákona musí každý výrobek splnit obecné požadavky na bezpečnost (§ 3) a být vybaven příslušnou průvodní dokumentací a označen (§ 4). Průvodní dokumentace a označení mají poskytnout spotřebiteli dostatečnou ochranu proti možným rizikům. Dozor nad tímto zákonem vykonává Česká obchodní inspekce.

Původ výrobku a průvodní dokumentace

Výrobek se dováží z Číny pouze s návodem k použití, který každý distributor překládá samostatně, případně doplňuje podle své úvahy. Bezpečnostní zásady si stanovují jednotliví distributoři a jsou obsaženy v návodech k použití. Tyto návody k použití se v některých bezpečnostních zásadách mohou lišit.

Pozn.: ČOI rovněž neoficiálně sdělila, že návody distributoři upravují tak, aby „prošly“ při kontrole ČOI a dodržování je již na každém uživateli, který používá výrobek na vlastní nebezpečí a odpovědnost obdobně jako u zábavné pyrotechniky, která i přes zpracované zásady bezpečnosti v návodu výrobce způsobuje každoročně požáry a úrazy.

Shrnutí

Distributoři stanovili podmínky pro vypouštění výrobků v návodech k použití. Vzhledem k účelu, pro jaký byl výrobek „Létající štěstí“ vyroben, je zřejmé, že místa použití (vypouštění) budou ve většině případů místa většího výskytu osob, zejména v bytové či panelové zástavbě. Návody k použití však zakazují používání výrobků v těchto místech.

Dále vyvstává otázka, zda jsou spotřebitelé schopni posoudit další bezpečnostní požadavky stanovené v průvodní dokumentaci tohoto výrobku, např. silnější vítr, při kterém nelze výrobek používat nebo blízkost čerpací stanice PHM apod. Všechny tyto informace jsou uváděny značně všeobecně bez jasných kritérií.

V současné době se tímto problematickým výrobkem zbývá rovněž GŘ HZS ČR (oddělení technologické a stavební prevence generálního ředitelství HZS ČR Ing. Zdeněk Hošek). Důvodem byl dotaz některého z distributorů, za jakých podmínek lze tento výrobek v ČR uvést na trh. Dle ústního sdělení Ing. Hoška osobním jednáním na Ministerstvu obchodu a průmyslu nebyl problém nijak vyřešen, proto bude ze strany GŘ HZS ČR vznesen oficiální písemný dotaz a podnět k řešení přímo na ředitele ČOI ČR a na Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. O výsledku nás bude informovat.

Je zřejmé, že se jedná o celorepublikový problém, který v současné době nějakým způsobem řeší GŘ HZS ČR. Doporučujeme vyčkat na další informace, které vyplynou z jednání mezi GŘ HZS ČR a ČOI. Cesta přes ČOI je zřejmě nejvhodnější cestou jak celou záležitost řešit.

Další možností je postupovat podle odst. 1 písm. d) § 31 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. V tomto případě však může výkon státního požárního dozoru vykonávat pouze GŘ HZS ČR. Je pravděpodobné, že se budou distributoři bránit. Tento postup by bylo nutné zvážit.

Zpracovali: Věra Žídková, Miroslav Fabián, Zdeněk Zrubek

Za odbor prevence: Jiří Pokorný

PŘÍLOHA 9

Návod k použití

1. Létaující přání vyjměte z obalu a nerozkládejte jej.
2. Na povrch Létaujícího přání napište svá přání.
3. Létaující přání opatrně rozložte.
4. Chyťte Létaující přání za obroučku a nafoukněte krouživým pohybem kolem vlastní osy.
5. Na drátěný háček upevněte lihový hořák a dobře zajistěte. Přesvědčte se, že hořák nemůže upadnout.
6. Držte lampion v šikmé poloze za špičku a horní okraj od těla. Vrchol by měl směřovat mírně nahoru.
7. Zapalte hořák z boku. Dávejte pozor, ať nezapálíte i lampion a nekape Vám líh na ruce.
8. Jakmile hořák začne hořet, držte lampion pouze za špičku před sebou. Můžete ručně pomáhat roztahovat stěny lampionu.
9. Jakmile začne lampion stoupat, chytněte jej za obroučku a držte ještě několik vteřin tak, aby rychle stoupal – zabráníte tak případnému nárazu do překážek.
10. Pusťte lampion a nechte volně letět (nepřivazujte jej).

Bezpečnostní opatření

Než se pustíte do nezapomenutelného vypouštění létaujících lampionových přání, žádáme Vás o prostudování a dodržení následujících bezpečnostních doporučení. Pro Vaši ochranu a ochranu třetích osob při používání originálních létaujících lampionů je třeba, kromě obecně platných zásad bezpečnosti práce, dodržovat následující bezpečnostní předpisy.

1. Dříve, než zapálíte hořák, ujistěte se, že papírový balón Létaujícího přání je dostatečně nafouknutý a je v dostatečné vzdálenosti od plamene. Při prohoření hrozí riziko popálení a požáru.
2. Od rozbalení do vypuštění doporučujeme manipulaci s lampiony v rukou s opatrností tak, aby nemohlo dojít k vznícení. Lampion by měl být zapalován zásadně nad nehořlavým povrchem jako je beton. Je třeba dávat pozor na ukapávající líh, od něhož by se povrch mohl vznítit.
3. Nikdy nevypouštějte Létaující přání v blízkosti hořavin nebo výbušnin a zařízení, které tyto materiály skladují – např. čerpací stanice. Dále se vyvarujte vypouštění létaujících přání v blízkosti obydlených oblastí, suchých luk, lesu a stožárů vysokého napětí, masových shromáždění lidí a dětí bez dozoru dospělých nebo osob pod vlivem alkoholu. V opačném případě může dojít ke škodám na majetku a na zdraví.
4. Upozorňujeme, že lampion by neměl být vypouštěn při silnějším větru, než 5km/h. Stejně důležitý pro případné nebezpečí je směr větru, proto doporučujeme bezvětří, nebo mírný vítr. I za těchto podmínek je nutné, aby byl lampion vypuštěn na otevřeném prostranství, kde nehrozí náraz do okolních překážek, jako jsou například stromy, budovy apod.
5. Upozorňujeme, že ve výjimečných případech a na některých místech v blízkosti letišť a letového provozu je v řízeném prostoru (nejméně v okruhu 1,5 km, u regionálního letiště 15-20 km a u mezinárodního letiště 50 km) vypouštění létaujících přání zcela zakázáno. V případě vypouštění více než 50 létaujících přání najednou je nutné předem požádat o povolení příslušný úřad.
6. Uchovávejte létaující lampiony mimo dosah dětí a v žádném případě nenechávejte lampion dětem na hraní. V případě vypouštění, kdy jsou přítomny děti, musí být na blízku i odpovědná osoba starší 18 let, která bude dohlížet na dodržování bezpečnostních opatření.
7. Při dodržení těchto bezpečnostních opatření a návodu k použití je pouze velmi nízké riziko požáru, zranění či jiného nebezpečí při použití létaujících lampionů. Přesto buďte připraveni, a pokud můžete, mějte po ruce lékárníčku, případně hasičský přístroj či deku. Většina soukromých pojištění zahrnuje pojištění pro vznášející se objekty do 5kg. Avšak doporučujeme jak úrazové pojištění, tak pojištění odpovědnosti za škodu. Pro více informací se obraťte na Vaši pojišťovnu.
8. Použití létaujících lampionů je v celé Evropské unii na vlastní nebezpečí a vlastník zodpovídá za případné škody. V případě masového vypouštění je doporučeno se informovat na místní policii, zda nemůže dojít k narušení veřejného pořádku. Prosím, mějte na paměti možné nebezpečí požáru při neopatrném zacházení.
9. Prosím nakládejte s celým balením opatrně a nedávejte do blízkosti dětí. Žádné součásti nejsou požitelné.
10. Neskladujte obaly a další plastové materiály v blízkosti kojenců a dětí - mohou vést k jejich udušení.

PŘÍLOHA 10

LAMPIÓN na ohřátý vzduch

NÁVOD K POUŽITÍ:

1. Rozbalit kostku paliva. Přes otvor v palivě prostrčit upevňovací drátky. Drátky ohnout na pravou a levou stranu tak, aby byla kostka paliva blokována proti vypadnutí.

2. Rozbalit celý lampión. Jedna osoba drží rozbalený lampión a druhá zapálí palivo připevněné v dolní části lampiónu.

3. Počkat až ohřátý vzduch začne lampión zvedat, poté jej okamžitě uvolnit a vypustit! Čas letu a vznášení se lampiónu v návaznosti na atmosférických podmínkách je cca 15 minut.

POZOR!

1. Vypouštět lampión je povoleno pouze při bezvětří nebo mírném větru! Jestli je vítr silný je vypouštění lampiónu zakázáno!
2. Je zakázáno vypouštět lampióny v místech kde hrozí bezprostřední vznik požáru, t.j. u benzínových pump, mezi panelovými domy ve městě, v lese, u chemických zpracovatelských závodů a v blízkosti letišť!
3. Je zakázáno věšet pod lampión jakékoliv předměty!
4. Lampión mohou používat a vypouštět pouze osoby starší 18 let!

KUPUJÍCÍ PROHLAŠUJE, ŽE LAMPIÓN, KTERÝ SI KOUPIIL POUŽIJE V SOULADU S VÝŠE UVEDENÝM NÁVODEM K POUŽITÍ A DODRŽÍ VŠECHNA BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PŘI MANIPULACI S OTEVŘENÝM OHNĚM, ZAPALOVÁNÍ, VYPOUŠTĚNÍ A PŘÍPADNÉMU SPADNUTÍ HOŘÍCÍHO LAMPIÓNU !

Dovozce:

www.pyromoravia.eu

PŘÍLOHA 11

Létající přání se srdíčky

<http://www.mojeparty.cz/index.asp?menu=1420&record=9515>

Zvětšit fotografii
Dostupnost: Doba doručení na dotaz
Létající balón štěstí

Vaše létající přání může doletět hodně vysoko...

95 cm

Cena: 75 Kč

Objednat
Létající přání jsou romantická čínská tradice plná pokory, víry a magického efektu

Létající přání - lampión, plný symbolických poselství a snů

Létající přání funguje na principu horkovzdušného balónu. Po vybalení produktu si pečlivě prostudujte bezpečnostní opatření.

Vzhledem k tomu, že se pracuje s otevřeným ohněm je potřeba postupovat s maximální opatrností.

Horkovzdušný lampión nesmí vypouštět osoba mladší 18 let. Před zapalováním balón rozložíme, srovnáme kruhovou obruč, kterou uchopíme a vertikálním nebo horizontálním tahem vženeme do balónu vzduch. Při zapalování se stěny lampionu nesmí dotýkat hořáku s ohněm. Lépe, pokud lampion zapalují dvě osoby. Po zapálení držíme lampion v kolmé poloze do té doby než se ohřeje vzduch, který pomáhá lampionu vzlétnout. Balóny používejte v bezvětrí. Lampion vypouštějte v prostranství, kde v jeho letové dráze nejsou budovy, sloupy vysokého napětí apod. Detailní způsob použití najdete přiložen u každého lampionu.

Často kladené otázky:

Kde všude mohu Létající přání vypustit?

Téměř všude, ale s maximální obezřetností. Vyvarujte se vypouštění v blízkosti hořlavin nebo výbušnin. Dbejte na to aby v letové dráze lampionu nebyly čerpací stanice a stožáry vysokého napětí, shromáždění většího počtu osob, domy a další překážky ve kterých by lampion mohl způsobit požár. Vypouštění Létajících Přání v blízkosti letišť je zakázáno.

Za jakých povětrnostních podmínek smím Létající přání vypouštět?

V případě deštivého počasí a vysoké vlhkosti (např. mlhy) není vypouštění Létajících Přání vůbec možné. Vypouštějte Létající Přání pouze v klidných povětrnostních podmínkách kdy síla větru nepřesahuje druhý stupeň Beaufortovy škály (6 – 11 km/h). V opačném případě může dojít k poškození Létajícího Přání, popáleninám nebo požáru. Před vypuštěním Létajícího přání zjistěte směr větru a ujistěte se, že se v letové dráze nevyskytují žádné překážky a místa se zvýšeným rizikem požáru.

Jak zapálit hořák na Létajícím přání?

Létající přání vyjměte z obalu, a zapalte malý hořák který je připevněn uprostřed bambusového rámu.

Jestliže hořák není připevněn, připevněte hořák k rámu před jeho zapálením. K vypuštění Létajícího Přání

jsou potřeba dvě osoby. Jedna osoba drží Létaující přání tak, aby se jeho papírové stěny nedotýkaly hořáku a nedošlo k jejich propálení, druhá osoba opatrně zapaluje hořák.

Podrobný návod k použití a bezpečnostní opatření jsou přiloženy s každým Létaujícím přáním.

Jakých výšek Létaující přání dosahují?

Hořák vydrží hořet 3 – 20 minut.

V závislosti na termických podmínkách dosahují Létaující přání výšek mezi 200 – 500 metrů nad zemí.

Můžu přivázat Létaující přání k zemi provázkem?

Ne. Létaující přání nesmí být v žádném případě připoutáno jakýmkoliv způsobem k zemi. Létaující přání se začíná pohybovat vzduchem závanem toho neslabšího vánku. Připoutáním byste tomuto pohybu zamezili, Létaující přání by se naklonilo a došlo by ke spálení celého papírového balonu. Během bezvětří dosahuje Létaující přání a 500 výškových metrů a pohybuje se asi v okruhu 50 metrů. Po vyhoření hořáku se snese k zemi. Kde jej můžete snadno najít a zlikvidovat.

Co se stane s Létaujícím přáním když dohoří?

Jakmile hořák dohoří, snese se Létaující přání k zemi, kde jej můžete najít a zlikvidovat, nebo se sám do několika dní rozpadne. Materiály použité k výrobě Létaujících přání jsou šetrné vůči životnímu prostředí.

Jsou Létaující přání šetrné vůči životnímu prostředí?

Ano. Materiály použité k výrobě Létaujících přání jsou šetrné vůči životnímu prostředí – použitý papírový lampion se rozpade do několika dní.

MVCRX00JMCS2
prvotní identifikátor

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Kloknerova 2295/26, Praha 414, 148 01

Č. j. MV- 24811-1/PO-PRE-2011

Praha 24. února 2011
Počet listů: 1

Český hydrometeorologický ústav
Úsek meteorologie a klimatologie
RNDr. Radim Tolaz, Ph.D.
Na Šabatce 2050/17
143 06 Praha 412-Komořany

Žádost o odborné posouzení možnosti splnění bezpečnostního kritéria - bezvětrí, při užívání výrobku tzv. „létajícího přání“ na území České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky v rámci dlouhodobého sledování požární bezpečnosti výrobku, který je obecně znám a prodáván na území České republiky pod názvem „létající přání“, zkoumáme také možnost splnění jednoho z bezpečnostních kritérií, které uvádí všichni prodejci na těchto výrobcích. Pro názornost, zde uvedeme několik způsobů vyjádření tohoto bezpečnostního kritéria pro užívání:

1. „V případě deštivého počasí a vysoké vlhkosti (např. mlhy) není vypouštění létajících přání vůbec možné. Vypouštějte létající přání pouze v klidných povětrnostních podmínkách, kdy síla větru nepřesahuje druhý stupeň Beaufortovy škály (6 – 11 km/h). V opačném případě může dojít k poškození létajícího přání, popáleninám nebo požáru. Před vypuštěním létajícího přání zjistěte směr větru a ujistěte se, že se v letové dráze nevyskytují žádné překážky a místa se zvýšeným rizikem požáru.“
2. "Balón vypouštějte pouze za bezvětrí!"
3. "Během bezvětrí dosahuje Létající přání až 500 výškových metrů a pohybuje se asi v okruhu 50 metrů. Po vyhoření hořáku se snese k zemi. Kde jej můžete snadno najít a zlikvidovat."

Dovolujeme si Vás proto požádat o vypracování oficiálního odborného posudku, zda je možné na území České republiky alespoň jedno z těchto prodejců uváděných bezpečnostních

kritérií splnit. Váš posudek bychom rádi využili při dalších jednáních s dotčenými subjekty a orgány státní správy, která by se týkala otázky řešení požární bezpečnosti při užívání létajících přání na území České republiky.

brig. gen. Ing. Miloš Svoboda
náměstek generálního ředitele HZS ČR

podepsáno elektronicky

Vyřizuje: Bc. Radek Kislinger
tel. č.: 950 819 646
e-mail: radek.kislinger@grh.izsr.cz

ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV

odbor klimatologie

Na Šabatce 17, 143 06 Praha 4

Ministerstvo vnitra, GŘ HZS ČR

Bc. Radek Kislinger

Kloknerova 2295/26

PRAHA 414

148 01

Váš dopis značky/ze dne	Naše značka	Vyřizuje/linka	Praha
Čj. MV-24811-1/PO-PRE-2011	OK -51/2011	Valerianova/2251	24.5.2011

Věc: Odborné posouzení možnosti splnění bezpečnostního kritéria – bezvětří, při užívání výrobků tzv. „létajícího právní“ na území České republiky

Posudek vznikl na základě žádosti č.j. MV-24811-1/PO-PRE-2011.

Větr patří mezi velmi proměnlivé meteorologické prvky. Rychlost a směr větru jsou ovlivněny v přízemní vrstvě členitostí povrchu a jeho pokrytím. V závislosti od charakteru povrchu se objevují fluktuace rychlosti větru (četné nárazy), turbulence a změny směru.

V síti ČHMÚ se měří rychlost a směr větru standardně ve výšce 10 m nad povrchem. Podle Atlasu podnebí Česka se průměrná roční rychlost větru na území ČR pohybuje mezi 2 - 4 m/s, nejnižší rychlosti pod 2 m/s se vyskytují především v údolích řek a v pánevních oblastech jihozápadních a jižních Čech. V průměru nejnižší rychlost větru je v letním období, nejméně je období zimní.

Kritérium 1:

„V případě deštivého počasí a vysoké vlhkosti (např. mlhy) není vypouštění létajících právní vůbec možné. Vypouštějte létající právní pouze v klidných povětrnostních podmínkách, kdy síla větru nepřesahuje druhý stupeň Beaufortovy škály (6 – 11 km/h). V opačném případě může dojít k poškození létajícího právní, popáleninám nebo požáru. Před vypouštěním létajícího právní zjistěte směr větru a ujistěte se, že se v letové dráze nevyskytují žádné překážky a místa se zvýšeným rizikem požáru.“

Druhý stupeň Beaufortovy stupnice označuje slabý vítr (1,6 až 3,3 m/s). V návodu chybí přesnější popis, jak uživatel létajícího přání pozná, že se jedná o vítr této rychlosti (Např. jak uvádí Návod pro pozorovatele meteorologických stanic: Slabý vítr, vítr je cítit na tváři, listy stromů šelestí, obyčejná korouhev se začíná pohybovat), není přesněji určeno jak zjistit převládající směr větru.

Kritérium 2:

"Balón vypouštějte pouze za bezvětří!"

Podle Meteorologického slovníku je bezvětří nultý stupeň Beaufortovy stupnice, tj. rychlost větru je od 0 do 0,2 m/s. V návodu opět chybí přesnější popis bezvětří (Návod pro pozorovatele uvádí: Bezvětří, kouř stoupá kolmo vzhůru).

Výskyt bezvětří závisí od aktuální synoptické situace, denní doby a orografie místa.

Podle zpracování relativní četnosti výskytu směru větru na vybraných meteorologických stanicích ČR v Atlase podnebí Česka se výskyt bezvětří pohybuje na území ČR v závislosti od polohy stanice od 1,1 % (stanice ve vyšších nadm. výškách) až po 33,1 % (nizko položené stanice).

Kritérium 3:

"Během bezvětří dosahuje Létající přání až 500 výškových metrů a pohybuje se asi v okruhu 50 metrů. Po vyhoření hořáku se snese k zemi. Kde jej můžete snadno najít a zlikvidovat."

Vzhledem k tomu, že rychlost větru i jeho směr se mění s rostoucí výškou, je obtížné odhadnout vzdálenost, kterou létající přání uletí. Rychlost jakou létající přání stoupá a výška, které dosáhne, je závislá od aktuálních povětrnostních podmínek, teploty a vlhkosti vzduchu, nelze tedy přesně určit, jakou výšku přání dosáhne a jakou dobu a jakým směrem bude dále unášeno proudem vzduchu.

Pro ilustraci uvádíme data ze sondážního měření ze stanice Praha-Libuš, když rychlost větru v 10 m nad povrchem dosahovala 0,2 a 0,4 m/s:

Vítr v přízemní vrstvě: rychlost v 7 hodin 0,2 m/s, směr: 297 stupňů

Rok	Měsíc	Den	Výška nad povrchem (m)	Směr větru (stupně)	Rychlost větru (m/s)
2011	02	25	304	287	0.6
2011	02	25	336	312	1
2011	02	25	366	336	1.3
2011	02	25	394	358	1.6
2011	02	25	421	16	1.9
2011	02	25	449	30	2.1
2011	02	25	476	37	2.2
2011	02	25	502	38	2.2
2011	02	25	526	39	2.3

Vítr v přízemní vrstvě: rychlost ve 13 hodin 0.4 m/s, směr: 58 stupňů

Rok	Měsíc	Den	Výška nad povrchem (m)	Směr větru (stupně)	Rychlost větru (m/s)
2010	01	12	304	30	0.2
2010	01	12	326	134	0.9
2010	01	12	356	184	1
2010	01	12	380	178	0.7
2010	01	12	406	0	0
2010	01	12	434	0	0
2010	01	12	460	14	0.5
2010	01	12	489	19	0.7
2010	01	12	521	47	0.9

Vítr v přízemní vrstvě: rychlost v 19 hodin 0.4 m/s, směr: 275 stupňů

Rok	Měsíc	Den	Výška nad povrchem (m)	Směr větru (stupně)	Rychlost větru (m/s)
2010	08	09	304	231	1
2010	08	09	336	240	1.2
2010	08	09	364	249	1.5
2010	08	09	386	258	1.7
2010	08	09	412	266	1.9
2010	08	09	444	274	2.2
2010	08	09	469	280	2.4
2010	08	09	498	285	2.5
2010	08	09	528	288	2.7

Z uvedených údajů vyplývá, že podmínka bezvětří nebo slabého větru v přízemní vrstvě není vždy postačující podmínkou pro určení směru pohybu létajícího přání a odhadu vzdálenosti jakou přání urazí. Navíc větrné podmínky při povrchu v okolí zástavby domů či blízkých lesních porostů (parků, zahrad) jsou zcela odlišné od podmínek na polích či loukách otevřených větru a opět v tomto případě platí, že nelze kvalifikovaně provést odhad směru letu ani určit vzdálenost, na kterou přání doletí.

Doporučení: Pro bezpečné vypouštění létajících přání se domníváme, že by bylo vhodné, aby organizátor akce měl alespoň to nejzákladnější technické vybavení pro měření rychlosti a směru větru.

S pozdravem

Ing. Luboš Moravčík
vedoucí odboru klimatologie

PŘÍLOHA 14 - http://web.grh.izscr.cz/data/articles/down_1122.pdf

- Rovnost mužů a žen
- Jednotky požární ochrany
- Integrovaný záchranný systém
- Komunikační a informační systémy
- Krizové řízení a CNP
- Požární prevence**
  - Pracovní pomůcky
  - Informační zpravodaj
  - Judikáty
  - **Vyšetřování požárů**
    - Karty iniciačních zdrojů
    - Odborná vyjádření TÚPO**
    - Zahraniční informační zdroje
  - Interní akty řízení
  - Dohody o spolupráci
  - Kontroly
  - Přehled plnění PRE
  - Stanoviska PRE
  - Preventivně výchovná činnost
  - Vzdělávání
  - Rozhodnutí
- Kontrola a audit
- Strukturální fondy
- Ochrana obyvatelstva
- Tisňová volání
- Příprava projektů
- Dokumenty ke stažení

Odborná vyjádření TÚPO

[web.grh.izscr.cz](#) » [»](#) [Vyšetřování požárů](#) » [Odborná vyjádření TÚPO](#)

Co s článkem: [odeslat emailem](#) [vytisknout](#)

Odborná vyjádření Technického ústavu požární ochrany

23.2.2011 15:36

Na základě mnohých požadavků vyšetřovatelů požárů budeme v této sekci intranetu zveřejňovat vybraná odborná vyjádření a protokoly o zkoumání Technického ústavu požární ochrany v Praze

Po dohodě s Technickým ústavem požární ochrany, budou v této sekci prostřednictvím příslušníků MV-generálního ředitelství HZS ČR průběžně umístována vybraná odborná vyjádření s protokoly o zkoumání. Odkazy na odborná vyjádření jsou řazeny pod sebou podle obecnějších odvětví, z odkazových textů je pak jednoznačně patrné o jaký zkoumaný vzorek se jedná. Jiné řazení, případně vyřídění, systém intranetu zatím neumožňuje.

Domníváme se, že lze z těchto materiálů čerpat velké množství zajímavých informací. Pokud budete potřebovat z částmi textu nějakým způsobem dále pracovat, například je používat ve svých odborných vyjádřeních, pak pamatujte na povinnost uvést informační zdroje.

Děle žádáme, abyste nás o této činnosti informovali emailem. Jedná se hlavně o to, abychom zjistili, do jaké míry tuto službu využíváte. Stejně tak si emailem můžete požádat o další podrobnosti k jednotlivým případům (například další fotografie apod.). Tyto informace a žádosti zasílejte na email redak.kislinger@grh.izscr.cz.

Pokud bude zjištěno, že využíváte tyto informační zdroje v rozporu s těmito pravidly, bude tato služba z intranetu stažena.

Odborná vyjádření Technického ústavu požární ochrany

- Domácí spotřebiče
  - [Teplotzdůlný ventilátor ETA 1617](#)
  - [LCD televizor LG typ 37LC55-2A](#)
  - [Televizor - setbox - vodiče](#)
  - [Sklokeramická varná deska BOSCH](#)
  - [Olejevý radiátor SAHARA Andes 473 versus vnější zdroj zapálení](#)
  - [Konecová zásuvka pohyblivého prodlužovacího přívodu](#)
  - [Rádio-kompensační kondenzátor](#)
  - [Prodlužovací kabel ke kávovaru - svodový-zkratový proud](#)
  - [Lednice ARDO](#)
  - [Přímotop VoltoTherm - vnější zdroj iniciace požáru](#)
- Automobily, traktory, kompaktní, nakladače
  - [Škoda-automatické zapínání světel](#)
  - [Hyundai I 30 - spojka motoru](#)
  - [Traktor LANDINI GIBLI 90 - mechanické poškození tlakové hadice hydraulického vedení](#)
  - [Skádkový kompaktní Caterpillar - hadr ve vzduchovém filtru](#)
  - [Mercedes Benz ML 270CDI - manipulace se vstříkovačem \(Znalecký posudek\)](#)
  - [Kia - zkrat na vodiči - autobaterie - výbuch vznikajícího vodičku \(Znalecký posudek\)](#)
  - [Škoda Felicia Combi 1.6 LX s alternativním pohonem LPG](#)
  - [Mercedes Benz E 500 211 - světlá](#)
- Průmyslová zařízení a domovní vybavení
  - [Elektroinstalace ve stoupační šachtě panelového domu](#)
  - [Ventilátor od WC Dospel typu STYL - průměr 100](#)
  - [Polygrafický stroj Ekofat, typ K 42 - s](#)
  - [Olejevý transformátor](#)
  - [Elektroagregát - vznícení zvukové izolační hmoty](#)
  - [Technologické zařízení v provozu galvanického pokovování](#)
  - [Rozvedák odkůrovací linky](#)
  - [Vodiče elektroinstalace osvětlení reklamy](#)
  - [Samosvorná propojovací lišta typu „WAGO“](#)
  - [Pohyblivý prodlužovací přívod - špatný způsob zapojení vidlice](#)
  - [Prodlužovací kabel - truhlárna](#)
  - [Poškození izolace kabelu u nospářovacího kompresoru kůrou lesní](#)
- Ostatní
  - [Osobní vozidlo](#)
  - [Lázeňské prádlo](#)
  - [Sociální potraviny versus elektro v kuchyni](#)

Vyhledávání

Přihlášení

Jméno

Heslo

PŘÍLOHA 15

Number of results found: 2 - Search executed on year: ALL

Year - Week	No. Ref.	Notifying country	Product (Click on the photo to enlarge)	Danger	Measures adopted by notifying country	Products were found and measures were taken also in:
2011 - 8	20 0174/11	UNITED KINGDOM	<p>Category: Other Product: Sky lantern "The Original Sky Lantern" Brand: Bright Star Fireworks Type/number of model: From packaging: "Item no. 51444" Description: Paper sky lantern with bamboo frame, bundle of flammable material connected to frame by string supports Country of origin: China</p> 	<p>Chemical</p> <p>The product poses a chemical risk because the string supports to the burner of the sky lanterns contain chrysotile asbestos fibres.</p> <p>The product does not comply with the REACH Regulation.</p> <p>Chemických</p> <p>Výrobek představuje riziko - obsahují chrysotilového azbestová vlákna. Výrobek není v souladu s nařízením REACH.</p>	<p>Voluntary recall from consumers by the retailer.</p> <p>Sales ban ordered by the authorities.</p>	

2010 - 29	3 1089/10	AUSTRIA	<p>Category: Decorative articles Product: Sky lantern - Himmelslaterne Brand: Unknown Type/number of model: EAN 4 005558 000416 Art. No. 100045 Description: Red/white sky lantern in transparent packaging. Country of origin: Germany</p> 	<p>Fire</p> <p>The product poses a risk of fire because sky lanterns are flying balloons with a burner inside to generate hot air. When the lantern is in the air, it is not possible to predict its direction. It is then very difficult or impossible to avoid the lantern coming into contact with flammable material, e.g. dry vegetation or buildings.</p> <p>Požár</p> <p>Výrobek představuje riziko vzniku požáru, protože létající přání obsahuje hořák pro vytváření horkého vzduchu. S tím, že když je létající přání ve vzduchu, není možné předvídat jeho směr. Je proto velmi obtížné nebo nemožné, aby se zabránilo létajícímu přání přijít do styku s hořlavým materiálem, např. suchou vegetací nebo budovami.</p>	Voluntary stop of sales.	
--------------	--------------	---------	--	--	--------------------------	--